

Riječ uredništva

Predstavljanje projekta *They: Live* u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu 17. rujna 2022.

Impresum

Nakladnik: ICARUS HRVATSKA

Uredništvo: Siniša Bjedov, Živana Heđbeli, Mirna Willer, Elvis Orbanić, Bruna Horović Vuković

Glavna urednica: Vlatka Lemić

Lektura: Andrea Anđelić

Prijevod s engleskog: Barbara Lovrinić Higgins

Grafičko oblikovanje: Mirna Radić

Tisak: Tiskara Zelina d.d.

Časopis izlazi dva puta godišnje.

Naklada: 300 primjeraka

Objavljeno uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

ISSN:2584-4148

Ključni naslov: @rhivi (Zagreb)

Dragi čitatelji,

u novom izdanju kojim završavamo aktivnostima vrlo bogatu post-covid 2022. godinu nastojali smo prikazati različite aktualnosti, trendove i projekte koji su obilježili arhivsku, baštinsku, akademsku i obrazovnu zajednicu u proteklom razdoblju. Kombinacijom virtualnih, hibridnih i „živih“ programa i aktivnosti u svakodnevnom radu, sektor baštine, kulture i kreativnih industrija nastavlja se baviti temama digitalne tranzicije i razvoja digitalnih vještina, o čemu svjedoče brojni nacionalni i međunarodni projekti – od hrvatskog projekta e-Kultura, redizajna digitalnih platformi kao što su Znamenti.hr, Monasterium, Europski arhivski portal i brojni drugi do razvoja novih digitalnih platformi i alata. Također, s obzirom na brojne raznolikosti koje obilježavaju suvremeno društvo – bezbroj različitih zajednica, kultura, jezika, institucija i tehnologija koje međusobno djeluju u zajedničkom prostoru – premošćivanje jaza između globalnog i lokalnog, javnog i privatnog, centra i periferije, većine i manjine, dužnosti i prava, visoke i niske tehnologije sve više postaju ključne teme za razvoj društva u kojem sve različite komponente mogu koegzistirati i napredovati. Kao aktivni dionici u oblikovanju pamćenja te čuvanju i predstavljanju društvenih vrijednosti, arhivi imaju presudnu ulogu u povezivanju različitih segmenata društva te, uz baštinske, kulturne i obrazovne stručnjake, sve više aktivno sudjeluju u razvoju novih komunikacijskih modela i inovativnih istraživanja i interpretacije povijesnih izvora.

U prilogima u ovom broju predstavljamo primjere međunarodnih projekata koji istražuju različite baštinske izvore i koncepte (*They: Live*, Polifonia, Cycle, CREARCH, SHAPE, European Digital Treasures i drugi) s ciljem razvoja publike i uključivanja novih korisničkih skupina u oživljavanje baštine u suvremenom okruženju. Ponosni smo na stare i nove suradnje ICARUS Hrvatska s pozivom svima zainteresiranima za uključivanje: Erasmus+ projekt BoostDigiCulture i projekte Kreativne Europe AToM i E-Routes. Uz tradicionalne ICARUS dane Hrvatska koji nakon Pleternice iduće godine putuju u Šibenik, u 2022. smo otvorenjem tridesete hrvatske zbirke obilježili i drugi nacionalni Topoteka dan te bili suorganizatori međunarodnih konferencija 5. hrvatski iseljenički kongres „Izazovi i perspektive zajedništva?“ u Mostaru i 2. DARIAH-HR konferencije „Digital Humanities & Heritage“ te znanstvenog skupa „Desničini susreti 2022.“.

Uz pregled aktualnih događanja iz ICARUS, DARIAH, TMO, AERI i drugih suradničkih zajednica donosimo i autorske priče uključenih dionika te nove ideje i poticaje za suradnju; u ovom broju to su teme vezane uz digitalnu humanistiku i povezivanje baštinske i akademske zajednice, kao i nove pristupe učenju kroz bolju dostupnost i iskoristivost arhivskih zapisa te unaprijeđenje osobnih kompetencija i znanja. U svijetu brzih tehnoloških i društvenih promjena arhivi nastoje pratiti nove formate, tehnike i procese, a @rhivi istraživati i prenositi nove arhivske prakse i perspektive koje su otvorene svima koji žele upoznati svijet arhiva.

Doc. dr. sc. Vlatka Lemić
Glavna urednica

ICARUS HRVATSKA – Međunarodni centar za arhivska istraživanja

Sv. Roka 14, 10 000 Zagreb

tel: 099-4280-776

mail: info.icarushr@gmail.com

web: <https://www.icarushrvatska.hr/>

4 Europski projekti i suradnje

Marloes Bontje: Polifonia: otkrivanje soundtracka Europe

Mariana Lucas Casanova, Sara Dias: Projekt SHAPE: Osvrt iz Portugala

Magdalena Blažić, Filip Kartelo: The Cycle: europski projekt edukacije o upravljanju fotografskom baštinom

12 Baština i digitalne platforme

Tatijana Petrić: Suradnički portal Glagoljica.hr: glagoljska baština u digitalnom okruženju

Sara Samardžić: Topoteka Almaški kraj

16 Digitalno-humanističke teme

Slobodan Mandić: Digitalna istorija.net – web adresar, mrežne stranice i digitalni alati

Tihana Kušter, Filip Šimunjak, Saša Vuković: Povcast – svratište za humaniste

Koraljka Kuzman Šlogar, Anamarija Žugić Borić: Predložak za povelju između baštinskih ustanova i znanstvenika sa smjernicama za uzajamne sporazume o ponovnoj uporabi podataka o kulturnoj baštini u fazi planiranja projekta

Ivana Čurik: BoostDigiCulture: Profesionalni profil digitalnih kompetencija (PDP)

23 Učenje u/o arhivima

Elpida Komianou: Mobilno učenje i rješavanje misterija u arhivu: aktivnosti projekta CREARCH

Marko Kolić: Studentski angažman u samodokumentiranju i arhiviranju: They: Live izložba

Marta Penava: Međunarodni natječaj i ljetni kamp Young Digital Treasures

29 Suradnja i umrežavanje

Gintarė Gurevičiūtė – Gailė: Multikulturalni dijalozi Narodne knjižnice okruga Plungė

Tatjana Segedinčev: 15 godina Subotičkih arhivskih dana

32 Priče iz arhiva

Katarina Horvat: Kućna služinčad u Zagrebu 1880. – 1914.

Živana Hedbeli: Budimpeštanski dnevnik 1944. Alfreda Fischera

Velimir Veselinović: Kvestura Sveučilišta u Zagrebu

38 ICARUS novosti i događanja

Jelena Glišović: E-ROUTES – priprema, pozor, sad!

Vlatka Lemić: ICARUS aktivnosti 2022.

Aktivnosti i događanja u ICARUS zajednici pratite na:

- ♦ <https://www.icarushrvatska.hr/>
- ♦ <https://www.facebook.com/icarushr>
- ♦ <https://www.instagram.com/icarushr/>
- ♦ <https://twitter.com/HrvatskaIcarus>
- ♦ <https://be.linkedin.com/company/icarushrvatska>